FONDAT ÎN FEBRUARIE 1990

VOCEA POPORULUI

WWW.VOCEA.MD

№ 28 (1688) ZIAR NAȚIONAL VINERI, 25 IULIE 2025

Femeile din „SINDICONS" și drepturile la locul de muncă ›› p.2

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Conducerea FSLC a discutat chestiuni vizând activitățile viitoare ›› p.3

Actual

„Consultările trebuie să se încheie cu acțiuni comune ale partenerilor sociali"

În perioada 16–17 iulie, a avut loc, la Bruxelles, cea de-a 598-a Sesiune plenară a Comitetului Economic și Social European (CESE), reunind reprezentanți ai societății civile din întreaga Uniune Europeană, lideri politici și experți internaționali, parteneri sociali. ›› p.2

Conferință de dare de seamă și alegeri la Federația SINDASP Cahul

La 17 iulie curent, a avut loc conferința de dare de seamă și alegeri a Centrului Sindical Ramural Teritorial Cahul din domeniul Serviciilor Publice. ›› p.4

Fiscul intensifică controalele, sindicatele vor protecție pentru angajați

Serviciul Fiscal de Stat (SFS) își intensifică acțiunile pentru combaterea muncii „la negru" și a practicii de plată a salariilor „în plic". În primele șase luni ale anului, instituția a efectuat peste patru mii de vizite fiscale și a organizat zeci de sesiuni de informare. ›› p.5

Următorul număr al ziarului "Vocea poporului" va apărea la 5 septembrie 2025.

Tratament cu sare de Himalaya la „Bucuria-Sind" de la Vadul lui Vodă

„Pentru crearea și amenajarea salinei, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova a alocat două milioane de lei

Daniela MORARI

Persoanele care suferă de maladii respiratorii, cardiovasculare, de boli ale pielii și sunt în căutare de tratament în saline, nu vor mai trebui să facă drum lung peste hotarele țării. O salină a fost inaugurată marți, 22 iulie, la sanatoriul „Bucuria-Sind" de la Vadul lui Vodă.

De ce haloterapie?

„Salina este un răspuns la solicitarea pacienților, care veneau la sanatoriu și beneficiau de alte proceduri, dar erau în căutare și de haloterapie. O mulțime de astfel de saline artificiale există în Europa - Portugalia, Spania, Italia, Franța, România. Dar acum ea există la doar 20 de kilometri de Chișinău", a comunicat Viorica Cucobco, administratoarea stațiunii balneare „Bucuria-Sind" de la Vadul lui Vodă, fiind solicitată de ziarul „Vocea poporului".

Haloterapia este indicată persoanelor care suferă de sinuzite, rinite.

„Doar că, în perioada acută a infecțiilor respiratorii, această procedură nu este recomandată. De asemenea, haloterapia este indicată și fumătorilor. Zece minute de salină este echivalentul a o oră de aflare într-o peșteră naturală, într-o salină naturală", a menționat Viorica Cucobco.

Salina nu este indicată doar pacienților care suferă de anumite boli, dar și pentru profilaxia acestor maladii. În primul rând, pentru tratamentul și profilaxia bolilor respiratorii - rinite, inclusiv rinite alergice, sinuzite, astm bronșic, bronșite cronice obstructive, dar și pentru pacienții care au insomnii, dereglări de dispoziție, care suferă de boli ale pielii. Potrivit administratoarei „Bucuria-Sind", haloterapia ameliorează și starea de sănătate a pacienților care suferă de maladii cardiovasculare.

Despre haloterapie există diferite date. „Se spune că, prin anii 1800, un medic din Germania a observat că salariații care lucrează în minele de sare au mai puține infecții respiratorii. Și atunci specialiștii au făcut o analiză și au înțeles că aceasta se datorează sării din mine. Alții spun că Hippocrates (filosof, cel mai vestit medic al Greciei antice, considerat „părintele medicinei") a observat că anume sarea face bine la respirație", a relevat Viorica Cucobco. ›› p.4

ABONAREA 2025

DRAGI CITITORI!

Puteți perfecta abonamentul la orice oficiu poștal.

Abonarea online: www.services.posta.md/abonarea2025#/publication/36

Costul abonamentului: 3 luni - 120 lei, 6 luni - 240 lei, 1 an - 440 lei

Ședința CESE

„Consultările să se încheie cu acțiuni comune ale partenerilor sociali”

În perioada 16–17 iulie 2025, a avut loc la Bruxelles, Belgia, cea de-a 598-a Sesiune plenară a Comitetului Economic și Social European (CESE), reunind reprezentanți ai societății civile din întreaga Uniune Europeană, lideri politici și experți internaționali, parteneri sociali. Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) a fost reprezentată de președintele Igor Zubcu.

În cadrul Sesiunii plenare a CESE, a fost dezbătut subiectul cu privire la construirea unui viitor incluziv într-o Uniune Europeană extinsă. Este de menționat faptul că, în intervenția sa, președintele CNSM, Igor Zubcu, a relevat importanța dialogului social și civic, ca elemente importante ale unei democrații autentice.

„Democrația Guvernului trebuie să țină până acolo unde începe democrația și independența sindicatelor, patronatelor și a societății civile! Consultările, negocierile trebuie să se finalizeze cu acțiuni comune ale partenerilor sociali. Doar astfel vom fi o Moldova Democratică și Socială, într-o Europa Democratică și Socială!”, a subliniat Igor Zubcu.

Agenda Sesiunii a inclus patru dezbateri de importanță strategică: prezentarea priorităților președinției daneze a Consiliului UE; tineret și echitate între generații – politicile europene dedicate tinerilor și promovarea echității între generații; forumul extinderii UE – sesiunea a reunit reprezentanți ai țărilor candidate la aderare, pentru a dezbate perspectivele de extindere a Uniunii Europene și integrarea viitoare a noilor membri; climă și pace – provocări globale, conexiunile dintre criza climatică și stabilitatea globală.

Reamintim că Comitetul Economic și Social European (CESE) este un organ consultativ al Uniunii Europene, înființat în 1957 prin Tratatul de la Roma. Rolul său principal este de a reprezenta societatea civilă organizată din statele membre ale UE – adică angajatorii, lucrătorii (sindicatele) și alte grupuri de interese (ONG-uri, asociații profesionale, de consumatori, de mediu etc.).

Conlucrare

Un atelier privind instituțiile UE, procesul legislativ și rolul partenerilor sociali

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM), în cooperare cu „SOCIEUX+”, a desfășurat, în perioada 22–25 iulie curent, la Chișinău, în incinta Casei Sindicatelor, un atelier de lucru cu tema „Instituțiile Uniunii Europene, procesul legislativ și rolul partenerilor sociali”.

Atelierul a reunit reprezentanți ai federațiilor sindicale național-ramurale, la acesta participând experți internaționali.

Activitatea a avut loc în cadrul unui proiect de consolidare a capacităților partenerilor sociali și a avut drept scop aprofundarea cunoștințelor privind cadrul juridic și instituțional al Uniunii Europene, precum și rolul partenerilor sociali în procesul legislativ european.

Programul atelierului a inclus prezentări și sesiuni interactive privind:

- Cadrul juridic și instituțional al Uniunii Europene relevant pentru partenerii sociali;
- Procesul legislativ al UE și implicarea sindicatelor în formularea politicilor europene;
- Directive-cheie ale Uniunii Europene, precum ar fi Directiva privind salariul minim adecvat și Directiva privind condițiile de muncă în economia platformelor digitale;
- Simulări de joc de rol, care au vizat negocierea unui aviz în cadrul Comitetului Economic și Social European (CESE);
- Bune practici în negocierea colectivă și dezvoltarea competențelor de comunicare, facilitare și formare sindicală.

Activitatea de formare a fost facilitată de Dumitru Fornea, membru al Comitetului Economic și Social European, și Antonio Polica, expert în cadrul CESE, care au oferit sindicaliștilor o perspectivă practică asupra modului în care partenerii sociali pot contribui la dezvoltarea politicilor europene în domeniul muncii și protecției sociale.

Este de menționat faptul că, în cadrul atelierului, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, a subliniat importanța temelor abordate pentru mișcarea sindicală din Republica Moldova, și s-a referit la prioritățile CNSM, inclusiv cele legate de necesitatea majorării salariului minim pe economie și solicitările CNSM în acest sens.

Prin intermediul acestei inițiative, CNSM își reafirmă angajamentul strategic de consolidare a dialogului social și de promovare a participării informale și responsabile a organizațiilor sindicale din Republica Moldova la procesele europene de elaborare a politicilor care privesc drepturile și protecția lucrătorilor.

Seminar

Femeile din „SINDICONS”, instruite în ceea ce privește drepturile la locul de muncă

În perioada 22–24 iulie curent, în incinta Bahmut Club din Ungheni, Federația Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „ SINDICONS” a desfășurat un seminar de instruire de trei zile destinat activistelor sindicale din întreprinderile ramurii.

Obiectivul evenimentului a fost consolidarea cunoștințelor femeilor privind drepturile la locul de muncă și dezvoltarea competențelor de comunicare eficientă și management al conflictelor, în vederea creării unui mediu profesional sigur și echitabil. La seminar au participat în jur de 30 de reprezentante ale întreprinderilor din diferite zone ale Republicii Moldova.

După deschiderea lucrărilor de către președintele „SINDICONS”, Victor Talmaci, consultantul juridic Adrian Lungu le-a prezentat participantelor principalele garanții legale pentru drepturile femeilor salariate, măsurile de prevenire a discriminării și hărțuirii, precum și prevederile-cheie ale legislației privind securitatea și sănătatea în muncă.

Sesiunea de întrebări și răspunsuri a permis analiza detaliată a unor cazuri practice aduse în discuție de participante.

Formatorul național Stela Strătilă-Sîrbu a expus fundamentele comunicării eficiente, a identificat sursele frecvente ale conflictelor la locul de muncă și a demonstrat tehnici de prevenire și soluționare a acestora.

În cadrul seminarului, participantele au discutat despre sursele stresului – de la termene limită nerealiste, la relații tensionate cu conducerea și, prin exerciții practice și studiu de caz, au exersat metode de gestionare a stresului.

După cum a relevat una dintre participante, Cristina Vicol, seminarul a oferit claritate cu privire la modul de apărare a drepturilor și, în același timp, de menținere a unui dialog constructiv cu conducerea.

Ana Cioban, președinta Consiliului de Femei de la „SINDICONS”, a relevat în context că rolul acestui consiliul este de a promova politici și programe care să asigure egalitatea de șanse, protecția specifică și implicarea activă a femeilor în viața sindicală și la nivel decizional.

Referindu-se la impactul acestui seminar asupra comunității sindicale, Ana Cioban a menționat: „Ne dorim ca participantele să devină adevărate ambasadoare ale drepturilor femeilor la locul de muncă. Ele vor transmite, la rândul lor, colegelor cele mai bune practici în materie de protecție socială, comunicare și rezolvare a conflictelor, contribuind astfel la consolidarea solidarității și profesionalismului în cadrul întreprinderilor”.

Cor. VP

Reper

Conferință de dare de seamă și alegeri la Federația SINDASP Cahul

La 17 iulie curent, a avut loc conferința de dare de seamă și alegeri a Centrului Sindical Ramural Teritorial Cahul din domeniul Serviciilor Publice. În cadrul evenimentului, Maria Cotorobai, președinta centrului, a prezentat raportul de activitate pentru ultimii cinci ani, evidențiind realizările, provocările și acțiunile întreprinse în apărarea drepturilor și a intereselor membrilor de sindicat.

Liderul sindical a precizat că, la ora actuală, Centrul Sindical Ramural Teritorial Cahul din domeniul Serviciilor Publice reunește 1432 de membri de sindicat, dintre care 978 femei, iar 312 sunt tineri care au o vârstă de până la 35 de ani. În perioada mandatului său, adică între anii 2020-2025, au ieșit din sindicat cinci organizații sindicale, iar o organizație sindicală a devenit parte a centrului.

„Pe parcursul mandatului 2020-2025, Centrul Sindical Ramural Teritorial Cahul din domeniul Serviciilor Publice a înregistrat îmbunătățiri semnificative în toate domeniile-cheie ale activității sale. Prin eforturi susținute, transparență și implicare constantă, am reușit să consolidăm funcția sindicatelor, să protejăm drepturile membrilor de sindicat și să contribuim la dezvoltarea unui serviciu public eficient și respectat", a spus Maria Cotorobai.

Sindicalizarea tinerilor

Gradul de sindicalizare a tinerilor a fost unul constant, de 62%, în pofida provocărilor social-economice, a menționat Maria Cotorobai. În cadrul centrului, a fost creată Organizația de Tineret, care reunește 270 de tineri. În perioada 2020-2025, pentru tineri au fost organizate școli de vară, excursii, pentru identificarea și formarea viitorilor lideri sindicali, dar și activități culturale, sportive, atât pentru adulți, cât și pentru copiii membrilor de sindicat.

Liderul sindical a ținut să menționeze că modificările în legislația în domeniul muncii din ultimii ani sunt în defavoarea membrilor de sindicat.

„O altă provocare constă în faptul că legea salarizării în sistemul bugetar este inechitabilă pentru unele categorii de salariați, mai ales pentru cei care activează în administrația publică locală de nivelul I și II. A scăzut numărul membrilor de sindicat, fenomen cauzat de migrația forței de muncă, fluctuația personalului și scăderea interesului pentru mișcarea sindicală. În acest sens, e necesar de a atrage noi membri de sindicat prin instruiri, activități în domeniile social, cultural, la nivel de ramură și de teritoriu", a subliniat Maria Cotorobai.

Președinta centrului sindical a mai adăugat că, în ultimii cinci ani, au existat dificultăți în negocierea salariilor, din cauza restricțiilor bugetare la nivelul instituțiilor publice.

„Au existat situații tensionate cu angajatorii sau cu autoritățile, unde negocierile colective au fost îngreunate. 16% din instituții au contracte colective expirate sau nu au un contract colectiv de muncă la nivel de unitate", a precizat liderul sindical.

Priorități pentru următorul mandat

În cadrul conferinței, Maria Cotorobai a fost realeasă în funcția de președinte al Centrului Sindical Ramural Teritorial Cahul din domeniul Serviciilor Publice. Ea a menționat că activitatea sindicală ar trebui să fie digitalizată, să fie creată o platformă online pentru membrii de sindicat.

„E necesar de a extinde formarea profesională continuă și de a dezvolta leadership-ul în rândul tinerilor. Cooperarea internațională și schimbul de bune practici cu membrii de sindicat din România e o altă prioritate în activitatea sindicală. De asemenea, e nevoie de a reforma sistemul de salarizare, pentru a motiva angajații să lucreze în serviciul public", a adăugat președinta Centrului Sindical Ramural Teritorial Cahul din domeniul Serviciilor Publice.

La conferința de dare de seamă și alegeri de la Cahul a participat și Vlad Cantîr, președintele Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice, care a vorbit despre rezultatele obținute în favoarea salariaților și despre prioritățile și obiectivele asumate de sindicatul de ramură.

În cadrul ședinței, a fost aprobat Regulamentul de funcționare a CSRT Cahul și Strategia de dezvoltare pentru anii 2025-2030, axată pe consolidarea mișcării sindicale, apărarea drepturilor salariaților și dezvoltarea capacităților organizaționale.

Daniela MORARI

Bilanț

Comitetul Executiv al FSLC a discutat chestiuni vizând activitățile viitoare

Membrii Comitetului Executiv ai Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură, întruniți recent în ședință, au abordat chestiuni privind activitatea federației și planul pentru semestrul II al anului curent.

Ordinea de zi a ședinței a inclus chestiuni precum: planificarea activităților organelor sindicale elective din cadrul FSLC, cu privire la convocarea Consiliului Republican al FSLC în ședință, cu privire la bilanțul Spartachiadei a XVIII-a a Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură.

Membrii Comitetul Executiv, prezenți la ședință, au discutat și aprobat planul de acțiuni al organelor sindicale elective (nivel național–ramural) pentru semestrul II al anului curent, care prevede pregătirea materialelor și desfășurarea Congresului VIII al FSLC, convocarea și pregătirea materialelor pentru ședințele Consiliului Republican și ale Comitetului Executiv, activități de formare și informare a activului sindical etc.

Sindicaliștii și-au propus să continue activitățile menite să apere drepturile și interesele salariaților din ramura culturii și, în special, a membrilor de sindicat, în vederea asigurării remunerării muncii și a condițiilor sigure la locul de muncă. De asemenea, ei s-au angajat să dezvolte și să eficientizeze parteneriatul social la nivel de ramură și să contribuie la dezvoltarea dialogului social, să perfecteze Convenția Colectivă la nivel de ramură pentru anii 2021-2025 și să monitorizeze respectarea prevederilor acestui act juridic, să organizeze și să desfășoare diverse activități menite să consolideze instituția sindicală.

Totodată, membrii Comitetului Executiv au decis convocarea Consiliului Republican al FSLC în ședință ordinară, care urmează să se desfășoare la 17 septembrie 2025. În cadrul Consiliului Republican al federației, urmează a fi puse în discuție proiectele de documente pentru Congresul al VIII-lea al FSLC.

În centrul atenției membrilor Comitetului Executiv a fost și bilanțul Spartachiadei a XVIII-a FSLC, desfășurată în acest an. Nicolae Garaz, președintele FSLC, a menționat că scopul acestei activități a fost de a promova un mod de viață sănătos în colectivele de muncă și în instituțiile din ramură, de a

propaga sportul drept mijloc de fortificare a sănătății, de profilaxie a bolilor. La eveniment au participat peste 120 de sportivi, care au reprezentat centrele și organizațiile sindicale membre ale FSLC, preponderent, din municipiul Chișinău. Atât în calitate de invitați, cât și în calitate de membri ai echipelor sportive, au participat conducători și reprezentanți ai administrației instituțiilor care și-au delegat echipele participante.

Președintele FSLC a concluzionat că participanții la Spartachiada FSLC au demonstrat că, pe lângă activitatea profesională pe care o desfășoară zi de zi, membrii de sindicat sunt buni și la activități sportive, iar Spartachiada le-a pus în evidență abilitățile fizice și de rezistență.

Comitetul Executiv este organul de conducere al Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură în perioada dintre ședințele Consiliului Republican al FSLC, care își exercită mandatul în conformitate cu prevederile statutare și cu legislația în vigoare.

Cor. VP

Premieră

Primul serviciu de anestezie în imagistică prin rezonanță magnetică

Republica Moldova a făcut un pas semnificativ în modernizarea sistemului său de sănătate, odată cu inaugurarea, la Institutul Oncologic din Chișinău, a primului serviciu de anestezie pentru imagistică prin rezonanță magnetică (IRM). Este o premieră națională care promite să transforme modul în care sunt diagnosticați și tratați pacienții oncologici, în special copiii și alte categorii vulnerabile.

În centrul acestui nou serviciu se află un aparat IRM de 3 Tesla, un echipament de înaltă performanță, unic în Republica Moldova, care utilizează tehnologii bazate pe inteligență artificială. Acesta permite identificarea timpurie a tumorilor maligne, diferențierea clară între leziunile benigne și cele maligne și monitorizarea în timp real a eficienței tratamentelor.

Condiții de maximă siguranță

Inovația majoră constă însă în integrarea anesteziei generale în procesul de investigare IRM, o soluție pentru pacienții care nu pot rămâne nemișcați pentru perioade îndelungate, cum sunt copiii mici, persoanele cu tulburări neurologice, pacienții anxioși sau cei claustrofobi. Procedurile se desfășoară în condiții de maximă siguranță, adaptate rigorilor specifice ale mediului magnetic de 3 Tesla, echivalente cu cele dintr-o sală de operație.

„Aceasta nu este doar o realizare tehnologică, ci o schimbare fundamentală în felul în care ne raportăm la pacient, cu empatie, cu grijă și cu soluții adaptate nevoilor fiecăruia", a declarat ministrul Sănătății, Ala Nemerenco.

Sală special amenajată pentru micii pacienți

Pentru a sprijini copiii care urmează să fie investigați IRM, Institutul Oncologic a deschis și o sală de simulare pediatrică, un spațiu special amenajat unde micii pacienți sunt pregătiți psihologic prin joc, pentru a reduce frica și anxietatea asociate cu procedurile medicale. De la punerea în funcțiune a noii unități, șapte copii au beneficiat deja de investigații IRM sub anestezie, într-un cadru sigur și prietenos.

Proiectul a presupus investiții de peste 38 de milioane de lei, dintre care: 34,4 milioane de lei finanțare asigurată de Ministerul Sănătății pentru achiziția aparatului IRM de 3 Tesla; 3,52 milioane de lei – investiții ale Institutului Oncologic pentru lucrări de renovare, infrastructură electrică specializată, echipamente de anestezie compatibile cu mediul IRM și sistem de aer medical, și 100.000 de lei drept contribuție a organizației neguvernamentale „Terre des hommes", care a sprijinit amenajarea sălii de simulare pentru copii.

Oficialii din sănătate consideră că acest proiect reflectă angajamentul Republicii Moldova de a construi un sistem medical mai echitabil, modern și orientat către pacient.

„Ne dorim un sistem de sănătate în care fiecare cetățean – copil sau adult – să beneficieze de tehnologii avansate, servicii sigure și o abordare umană. Acest proiect este o dovadă că putem transforma intențiile în realitate", a transmis Ministerul Sănătății într-un comunicat.

Institutul Oncologic își consolidează astfel poziția de lider în domeniul diagnosticării și tratamentului cancerului în Republica Moldova, fiind acum și primul centru medical din țară care integrează imagistica de înaltă precizie cu anestezia generală, un model ce ar putea fi extins, în viitor, la nivel național.

Natalia HADÂRCĂ

Oportunități

Tratament cu sare de Himalaya la sanatoriul „Bucuria-Sind" de la Vadul lui Vodă

(Continuare din p. 1)

Salina de la „Bucuria-Sind" conține sare de Himalaya, adusă din Pakistan, sare de mare, adusă din Turcia, și sare de mină, adusă din România. În total, pentru amenajarea salinei, au fost aduse trei tone de sare.

„Pe viitor intenționăm să instalăm în salină un aparat de aer condiționat, dar și să creăm un colțișor pentru copii. Serviciile de haloterapie vor fi prestate nu doar pacienților care urmează tratament și recuperare în sanatoriu, dar și persoanelor din afara instituției", a precizat administratoarea sanatoriului „Bucuria-sind".

Zilnic, în salină se vor putea trata în jur de 80 de pacienți. Concomitent, o ședință de haloterapie vor putea urma 11 adulți și 3-4 copii. Durata unei proceduri este de 30 de minute. Medicii recomandă un tratament cu haloterapie de 8-10 ședințe.

A venit din Marea Britanie la „Bucuria-Sind"

Steven este din Marea Britanie și vine deja al doilea an consecutiv la sanatoriul „Bucuiria-Sind" de la Vadul lui Vodă, împreună cu soția sa, Olga, originară din Republica Moldova. Bărbatul a suportat o intervenție chirurgicală la inimă, după care îi este contraindicat să călătorească cu avionul. Mai mult, unele proceduri medicale îi sunt contraindicate, după operație, dar, după câteva vizite la salină, spune că se simte mai bine. Cuplul este mulțumit de serviciile oferite în sanatoriu, așa că deja au făcut rezervări pentru odihnă și tratament la „Bucuria-Sind" pentru vara anului viitor.

Nu doar englezii sunt atrași să vină pentru tratament și recuperare la „Bucuria-Sind". Aici poți întâlni și cetățeni italieni, israelieni, dar și din Republica Moldova, care, de asemenea, vin în mod repetat la sanatoriul de la Vadul lui Vodă.

Claudia Moldovan este de 10 ani pensionară pentru limită de vârstă, dar încă activează în calitate de asistentă medicală la Spitalul Clinic Militar „Vasile Lupu" din Chișinău. Femeia spune că deja al 13-lea an vine să își întremeze sănătatea la sanatoriul „Bucuria-Sind".

„Am făcut de abia trei proceduri în salină, dar deja simt efect pozitiv pentru căile respiratorii. Sufăr de bronșită cronică și sinuzită, pe care le am drept complicații ca urmare a infecției Covid-19. Recomand și altor persoane să vină la sanatoriul „Bucuria-Sind", a ținut să menționeze Claudia Moldovan.

Două milioane de lei, investiția sindicatelor în salină

La inaugurarea salinei de la „Bucuria-Sind" a fost prezent și Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

„Mișcarea sindicală este o mișcare a oamenilor și pentru oameni, de aceea pentru noi, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, este foarte important să avem grijă și de sănătatea oamenilor. Patrimoniul mișcării sindicale, sanatoriile, taberele pentru copii, constituie o prioritate pentru CNSM, trebuie să le dezvoltăm. Totodată, în dezvoltarea patrimoniului sindical trebuie să ținem cont de doleanțele lucrătorilor, ale membrilor de sindicat, de doleanțele copiilor", a ținut să menționeze Igor Zubcu pentru „Vocea poporului".

În opinia liderului sindical, crearea și amenajarea salinei la „Bucuria-Sind" va face ca această instituție balneosanatorială să fie mai atractivă pentru membrii de sindicat.

„Bucuria-Sind" este la doar 20 de kilometri de capitală și acesta este încă un motiv de ce trebuie să investim cu grijă în acest sanatoriu. Pentru ca să poată beneficia de tratament și odihnă cât mai multe persoane, nu doar din Chișinău, dar și din nordul, din centrul și sudul Republicii Moldova", a spus Igor Zubcu.

Investiția Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova în salina de la „Bucuria-Sind" constituie circa două milioane de lei.

„Este o investiție în sănătatea salariaților și în sănătatea copiilor", a conchis președintele CNSM.

Fără salarii în plic

Serviciul fiscal intensifică controalele, sindicatele vor protecție pentru angajați

Serviciul Fiscal de Stat (SFS) își intensifică acțiunile pentru combaterea muncii „la negru" și a practicii de plată a salariilor „în plic". În primele șase luni ale anului, instituția a efectuat peste patru mii de vizite fiscale și a organizat zeci de sesiuni de informare dedicate sectoarelor economice cu risc crescut de evaziune.

Autoritățile au mizat pe prevenție și educație fiscală, oferind consultanță și instruire pentru a ajuta întreprinderile să aplice corect legislația muncii.

„Cresc veniturile declarate, dar nu peste tot

Rezultatele nu au întârziat să apară. Obligațiile fiscale declarate de agenții economici vizați au crescut semnificativ față de anul precedent, semn că tot mai mulți contribuabili încep să se conformeze. Astfel, contribuabilii vizați au declarat obligații aferente plăților salariale în sumă totală de 851,4 milioane de lei, cu peste 52% mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut. Mai mulți angajatori și-au revizuit politicile de plată a salariilor, iar salariații au început să ceară contracte legale, cel puțin în sectoarele mai expuse controlului public.

Cu toate acestea, discrepanțele rămân. În unele domenii, cum ar fi construcțiile, comerțul cu amănuntul sau ospitalitatea (servicii de cazare, alimentație și divertisment oferite clienților), practica salariilor „în plic" continuă să fie răspândită. Angajații acceptă uneori aceste condiții, neavând alternativă sau temându-se că altfel își vor pierde locul de muncă.

În acest context, rolul sindicatelor devine esențial. Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova a reacționat recent la raportul SFS, cerând o colaborare instituționalizată între autorități, parteneri sociali și societatea civilă. Sindicatele insistă și asupra necesității de a informa mai bine lucrătorii despre drepturile lor. Mulți angajați, în special tineri sau din zonele rurale, nu cunosc consecințele pe termen lung ale acceptării unui salariu fără acte. Fără venituri declarate, ei nu beneficiază de contribuții la pensie, de asigurare medicală sau de dreptul la concediu plătit.

Un fenomen care afectează întreaga societate

Munca „la negru" nu este doar o problemă individuală, ci un fenomen care afectează întreaga societate. Ea alimentează inechitatea, slăbește sistemul public de pensii și sănătate și creează o competiție neloială între companiile corecte și cele care comit acte de evaziune fiscală.

În prima jumătate a anului, veniturile colectate la buget din plăți salariale au crescut esențial, semn că eforturile autorităților încep să fie resimțite. Dar drumul spre o economie transparentă și echitabilă este lung. Atât autoritățile fiscale, cât și organizațiile sindicale, susțin că este nevoie de măsuri complementare, cum ar fi simplificarea fiscalității muncii, controale mai inteligente și un accent continuu pe educație.

Salariul legal înseamnă siguranță. Salariul în plic înseamnă vulnerabilitate. Între cele două, alegerea poate părea simplă. Dar realitatea impune un efort comun pentru ca această alegere să fie posibilă pentru toți lucrătorii, indiferent de sector sau regiune.

Natalia HADÂRCĂ

Admiterea 2025

Primul pas spre cariera pentru o viață, studiile la facultate: care sunt condițiile

Începând cu 21 iulie, în Republica Moldova a început procesul de admitere în universitățile și colegiile din țară. Ca și în anul precedent, dosarele pot fi depuse online, pe platforma națională eadmitere.gov.md, cu ajutorul semnăturii electronice.

Sesiunea de bază se încheie pe 27 iulie, iar pe 5 august vor fi publicate rezultatele intermediare. În perioada 6-10 august, candidații trebuie să depună dosarele în original, iar listele finale ale celor admiși vor fi afișate pe 12 august. Sesiunea suplimentară se va desfășura în perioada 13-24 august și oferă o a doua șansă celor care nu au reușit să aplice în prima etapă sau care au decis să-și schimbe opțiunile.

În Republica Moldova există o adevărată diversitate de alegere pentru cei pasionați de electronică – de la școală profesională sau colegiu, până la universitate. Instituțiile dispun de laboratoare moderne, stagii reale și pun la dispoziția studenților parteneriate active cu diverse companii din industrie. Spre exemplu, la Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM) funcționează laboratoare moderne, iar studenții participă la diverse proiecte, precum TUMnanoSAT - primul nanosatelit moldovenesc lansat în spațiu. În 2025, UTM oferă 1.600 de locuri bugetate, organizează stagii plătite în colaborare cu companiile membre ale Asociației Companiilor din Industria Electronică din Moldova (ACEM), iar peste 90% dintre absolvenți își găsesc un loc de muncă în primele șase luni după absolvire.

Universitatea de Stat din Moldova (USM) este una dintre instituțiile de învățământ superior din țară cu cea mai mare ofertă educațională. Aceasta este organizată în 12 facultăți care pun la dispoziția studenților mai multe programe de licență și masterat.

Dacă universitățile oferă cunoștințe teoretice aprofundate pentru ingineri, învățământul profesional tehnic este o cale rapidă și directă către un loc de muncă stabil și asigurat. Încă din primul an de studii, studenții ajung deja în atelierele și secțiile de producție ale marilor companii, iar o parte dintre cursuri sunt susținute direct de inginerii din industrie.

Această formă de pregătire este cunoscută ca și învățământ dual, unde elevii își dedică aproximativ 50–70% din timp practicii și muncii propriu-zise în cadrul unei companii, iar restul – cursurilor teoretice. Comparativ cu programele clasice de studii, acest model răspunde eficient deficitului de specialiști și pregătește mai rapid forța de muncă. Un exemplu relevant este Colegiul Politehnic din Bălți, care oferă opt programe de formare, inclusiv în rețele de calculatoare, aparate radioelectronice de uz casnic, automatizare și robotizarea procedurilor de producție.

Taxele de studii pentru admiterea din acest an variază în funcție de instituția de învățământ superior și de programul de studii ales. Acestea pot porni de la câteva mii și ajung la câteva zeci de mii de lei. În cazul dat, este vorba de taxa de studii la Facultatea de Stomatologie a Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu", care ajunge la peste 60 de mii de lei. De altfel, taxele de studii la universitățile din Republica Moldova s-au majorat ușor în acest an. Autoritățile susțin că majorarea a fost inevitabilă în contextul situației economice.

Pentru a atrage studenți, majoritatea universităților au introdus și specialități noi, adaptate la tendințele de pe piața muncii.

„Pentru prima dată, în acest an avem absolvenți la Producție Multimedia. Ca să asigurăm continuitatea, avem un program nou, care se numește Arte Digitale în Industriile Creative. La master avem câteva programe. Avem Bioinformatică, la Biologie a rezultat acest program din studiul pieței muncii", a menționat Otilia Dandara, prim-prorector, prorector pentru activitate didactică și studențească de la Universitatea de Stat din Moldova.

În acest an, universitățile din Republica Moldova vor înmatricula 5.295 de studenți la studii de licență cu finanțare bugetară, la masterat vor fi admise 2.856 de persoane, iar la studii de rezidențiat și secundariat clinic – 435 de candidați. De asemenea, 128 de locuri bugetare vor fi alocate pentru admiterea la studii a cetățenilor străini.

Cât privește planul de admitere pentru învățământul profesional tehnic în anul de studii 2025-2026, aprobat de Guvern, în total, sunt oferite 12297 de locuri bugetare în centrele de excelență, colegii și școli profesionale. Dintre acestea, 2134 de locuri sunt rezervate pentru învățământul dual, cu 238 de locuri mai multe față de anul precedent.

Galina MUNTEANU

Economistul

Mecanismul 2% din impozitul pe venit: cum funcționează și cine poate fi beneficiar

Ce înseamnă Legea 2%? Am citit pe rețelele de socializare că, datorită acestei legi, în anul acesta, circa 20 de milioane de lei au fost direcționate organizațiilor non-profit. Care organizații au dreptul de a beneficia de 2%? De când și cum funcționează acest mecanism, se ia 2% din cele 12% ale impozitului pe venit și se transferă organizațiilor obștești?

Costel Crețu, Chișinău

Ana MOLDOVANU, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

Mecanismul desemnării procentuale a început să fie implementat de la 1 ianuarie 2017, în baza Legii 177/2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative. Astfel, persoanele fizice pot participa la gestionarea banului public, direcționând 2% din impozitul lor pe venit către organizațiile necomerciale.

Au dreptul să facă acest lucru persoane fizice care nu au datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare și achită integral și în termen impozitul pe venit pentru perioada fiscală pentru care s-a făcut desemnarea. Acest mecanism se realizează prin depunerea Declarației cu privire la impozitul pe venit la Serviciul Fiscal de Stat până la 30 aprilie, conform legislației.

Cum funcționează acest mecanism? Din suma impozitului pe venit a persoanei fizice, 98% se duce în bugetul de stat, iar 2% – către organizația pe care o susțineți.

De exemplu: aveți salariul 10000 de lei și doi copii la întreținere.

1) Achitați contribuție în Fondul de asigurare obligatorie în medicină:

10000 x 9% = 900 de lei

2) Achitați impozitul pe venit:

Scutirea personală lunară – 2475 de lei (29700:12);

Scutirea pentru persoanele întreținute – 825 de lei (9900 : 12) x 2 copii= 1650 de lei;

10000 – 900 – 2475 – 1650 = 4975 de lei

Impozitul pe venit: 4975 x 12% = 597 de lei (2% din această sumă se direcționează organizației pe care dumneavoastră doriți să o susțineți).

E de menționat faptul că persoana care redirecționează 2% nu cheltuiește nimic din banii proprii. Important e să completeze Declarația cu privire la impozitul pe venit în perioada 1 ianuarie – 30 aprilie.

Au dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală următoarele organizații non-profit:

1) organizațiile necomerciale care întrunesc cumulativ următoarele condiții;

a) desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art. 21 din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale (activitatea de utilitate publică este activitatea organizației necomerciale desfășurată în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care contribuie la dezvoltarea și susținerea: educației; științei, culturii și artei; sportului și turismului social; ocrotirii sănătății; protecției sociale a persoanelor cu dizabilități, precum și a altor persoane și grupuri defavorizate; creării noilor locuri de muncă, eradicării sărăciei; protejării mediului ș. a.;

b) activează cel puțin un an până la solicitarea înregistrării în Lista beneficiarilor desemnării procentuale;

c) nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

2) cultele religioase și părțile componente ale acestora care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate, potrivit Legii nr. 125/2007;

b) activează cel puțin un an până la solicitarea înregistrării în Lista beneficiarilor desemnării procentuale;

c) nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

Pentru a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală, solicitanții depun la Ministerul Justiției o cerere de înregistrare în Lista beneficiarilor desemnării procentuale, în perioada 1 septembrie – 30 septembrie a fiecărui an, pentru a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală pentru anul următor.

Până la data de 31 decembrie a fiecărui an, Agenția Servicii Publice publică Lista beneficiarilor desemnării procentuale actualizată pe site-ul său web oficial (www.asp.gov.md). Lista publicată trebuie să conțină, în ordine alfabetică, denumirea completă, numărul de identificare de stat și adresa juridică ale beneficiarilor. Organizațiile necomerciale sunt prezentate în listă separat de cultele religioase și părțile lor componente)

Conform datelor Serviciul Fiscal de Stat, în anul curent, numărul beneficiarilor este de 1050 de entități, iar suma desemnărilor validate constituie 19,9 milioane de lei.

Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate în scopul:

1) susținerii:

• activităților de utilitate publică prevăzute la art. 21 din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale;

• activităților sociale, morale, culturale sau de caritate potrivit Legii nr. 125/ 2007, desfășurate de cultele religioase și părțile lor componente.

2) acoperirii cheltuielilor administrative în următoarea mărime din suma totală a desemnărilor procentuale primite:

• 50% – dacă suma obținută este de până la 50000 de lei inclusiv;

• 40% – dacă suma obținută este mai mare de 50000 de lei și nu depășește 100000 de lei;

• 30% – dacă suma obținută este mai mare de 100000 și nu depășește 500000 de lei;

• 25% – dacă suma obținută este mai mare de 500000 de lei.

Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate într-un termen ce nu depășește două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea procentuală.

Sumele neutilizate în această perioadă urmează a fi restituite la buget până la data limită de depunere a raportului privind modul de utilizare a sumelor de desemnare procentuală.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea" vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție răspunde juristul Ion PREGUZA.

Contract individual de muncă vs. contract de prestări servicii

? La solicitarea mea de angajare prin contract individul de muncă mi s-a explicat că poate fi acceptată doar încheierea unui contract de prestări servicii. Vă rog să ne spuneți în ce cazuri poate fi încheiat un contract de prestări servicii și în ce constă delimitarea acestui contract de contractul individual de muncă?

Alexandru Corman, Cahul

Contractul civil de prestări servicii poate fi încheiat doar în anumite condiții, când nu există raporturi de muncă subordonate. Cu alte cuvinte, activitatea în temeiul unui contract de prestări servicii nu îndeplinește criteriile raporturilor juridice de muncă.

Prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită (art. 1375 alin. (1) din Codul civil).

Drept obiect al contractului de prestări servicii pot constitui servicii de orice natură. În situații reale, beneficiarului i se prestează un anumit serviciu, de care acesta are nevoie. Bunăoară, servicii de audit, consultative, informaționale, medicale, muzicale, de repetitor și altele, care au un caracter ocazional, de exemplu: elaborarea unui studiu, traducerea unui document, reparația unui echipament etc.

Contractul de prestări servicii este un contract pur civil. Delimitarea contractului acestui contract de contractul individual de muncă constă în natura juridică a acestor contracte. Ele (contractul de prestări servicii și contractul individual de muncă) fac parte din două ramuri de drept separate. Prin urmare, baza juridică a fiecăruia din aceste contracte este diferită – respectiv, Codul civil și Codul muncii.

În cazul contractului de prestări servicii, prestatorul nu este subordonat beneficiarului, adică nu persistă raporturi de subordonare, nu se aplică răspunderea disciplinară, fapt care este caracteristic pentru contractul individual de muncă.

> *„Delimitarea contractului de prestări servicii de contractul individual de muncă constă în natura juridică a acestora*

Salariatul, în cadrul contractului individual de muncă, își exercită obligațiile profesionale de muncă în limitele de timp strict determinate de către angajator prin prisma reglementărilor legale. În cazul contractului de prestări servicii, programul de muncă este stabilit de către prestator.

Locul de muncă pentru salariat, care constituie o garanție juridică, trebuie să fie indicat, în mod obligatoriu, în contractul individual de muncă. În cazul contractului de prestări servicii, prestatorul își alege de sine stătător locul de desfășurare a serviciului.

Contractul individual de muncă se încheie, de regulă, pe durată nedeterminată. Încheierea acestuia pe durată determinată se permite numai în cazurile prevăzute de lege, fapt care ține de asigurarea stabilității contractului individual de muncă. Contractul de prestări servicii se încheie pe durată determinată, adică pe durata executării lucrării sau a serviciului respectiv.

Un alt criteriu al delimitării (și nu ultimul) al acestor contracte este remunerația, care, în cazul contractului individual de muncă, o constituie salariu lunar (cu respectarea reglementărilor legale privind salariul minim garantat). În cazul contractului de prestări servicii, remunerația o reprezintă prețul serviciului stabilit prin acordul părților.

Așadar, nu poate fi încheiat un contract de prestări servicii dacă activitatea, în realitate, îndeplinește sau ține de natura juridică a contractului individual de muncă, precum ar fi: subordonarea ierarhică; programul de lucru stabilit de angajator; răspunderea disciplinară; remunerație lunară fixă și altele.

Dispoziția alin. (3) al art. 2 din Codul muncii atenționează asupra faptului că „în cazul în care instanța de judecată stabilește că, printr-un contract civil, se reglementează de fapt raporturile de muncă dintre salariat și angajator, acestor raporturi li se aplică prevederile legislației muncii".

Date statistice

În ultimii zece ani, a crescut speranța de viață a moldovenilor

Speranța medie de viață a crescut, în Republica Moldova, cu doi ani și jumătate, în ultimii zece ani. Dacă, în 2014, un moldovean trăia în medie puțin peste 69 de ani, în 2024, acest indicator a fost de 72 de ani, arată date ale Biroului Național de Statistică (BNS).

Ce-i drept, bărbații trăiesc, în medie, cu nouă ani mai puțin, în comparație cu femeile, iar explicația este că imunitatea lor este slăbită atât de condițiile de muncă mai nocive, cât și de vicii. Cercetătorii cred că femeile sunt mai rezistente în situații de stres și se întâmplă mai rar ca acestea să fumeze și să abuzeze de alcool, în timp ce bărbații sunt mai tentați de vicii. Tot lor le revine și munca în condiții nocive. Totuși, statistica oficială arată o scădere a mortalității provocate de bolile aparatului circulator, digestiv și respirator, dar și a accidentelor.

„Descreșterea mortalității se datorează și faptului că avansează în vârstă generațiile care au fost expuse în mai puțină măsură riscului de deces în legătură cu activitatea profesională pe care o au, precum și schimbării stilului de viață, dar și a nutriției", este de părere Vitalie Ștârba, cercetător științific la Centrul de Cercetări Demografice.

Trăiesc mai mult, dar și mor mai mulți

Potrivit BNS, în anul 2024, rata mortalității generale a constituit 13,9 decedați la 1000 de locuitori (în creștere cu 0,2 decese la 1000 de locuitori comparativ cu anul precedent), inclusiv la bărbați – 16,1% și la femei – 12,1%. Totodată, rata mortalității infantile în anul 2024 a constituit 11,8 copii decedați în vârstă de sub un an la 1000 de născuți vii – 11,8%, înregistrând o creștere față de anul 2023, când valoarea indicatorului dat a constituit 10,0%. În anul 2024, s-a înregistrat o „supramortalitate masculină" în cazul deceselor infantile, cu 12,5% în cazul băieților, comparativ cu 11,1% în cazul fetelor.

Pentru anul 2024, speranța de viață pentru bărbați, la vârsta de 60 de ani, a fost, în medie, de 15,9 ani, iar pentru femei, la aceeași vârstă – de 20,6 ani. Totodată, speranța de viață pentru bărbații care au atins în anul 2024 vârsta de 65 de ani a constituit 12,9 ani, pentru femeile de aceeași vârstă constituind 16,6 ani. Pentru un bărbat de vârsta de 85 de ani speranța de viață constituie, în medie, 4,0 ani, comparativ cu 4,4 ani pentru o femeie de aceeași vârstă. Totuși, în pofida statisticii îmbucurătoare, specialiștii în demografie constată că Republica Moldova rămâne semnificativ în urma țărilor dezvoltate din Uniunea Europeană. Astfel, oamenii din țări precum Spania, Italia sau Malta trăiesc cu aproximativ 10 ani mai mult decât noi.

„Dacă este să ne bazăm pe prognozele elaborate de Centrul de Cercetări Demografice, noi anticipăm o creștere a speranței de viață, în Republica Moldova, până în anul 2040, cu circa trei ani, atât la bărbați, cât și la femei. Asta va constitui circa 71 de ani la bărbați și 79 de ani la femei", ne mai spune cercetătorul științific Vitalie Ștârba.

Republica Moldova, tot mai bătrână

Totuși, pe termen mediu și lung, experții anticipează îmbătrânirea populației, având în vedere fenomenul migrației în rândul tinerilor care ar fi trebuit să dea naștere și să-și construiască viitorul aici, acasă. Expertul economic Veaceslav Ioniță afirmă că, în 2015, fiecare al cincilea moldovean se afla peste hotare, iar în prezent, fiecare al treilea este în afara țării. Cel mai mare grup de moldoveni aflat peste hotare are între 15 și 34 de ani.

„Pentru prima dată în istoria țării, în 2025, numărul persoanelor de peste 65 de ani este mai mare decât numărul copiilor de la 10 la 15 ani. 435,6 mii versus 407,4 mii. Dacă, în 2015, erau 154 de copii de la 10 la 14 ani la 100 de bunei, în 2025, raportul este de 94 de copii de la 10 la 14 ani la 100 de bunei", susține Veaceslav Ioniță.

Potrivit analistului economic, în următorii 10-15 ani vom avea, acasă, o populație îmbătrânită semnificativ, copii se vor mai naște tot mai puțini, iar circa 160 de școli riscă să rămână fără elevi. Dacă, în 2015, ponderea moldovenilor de la 60 de ani în sus a reprezentat 18% în totalul populației aflată în țară, în 2025, rata lor este de 26%.

„Cu acest ritm, în câțiva ani, având în vedere că numărul de copii care se nasc se reduce, iar migrația are loc pe seama tinerilor, fiecare al treilea cetățean al acestei țări va avea o vârstă înaintată", a conchis expertul.

Galina MUNTEANU

Siguranță

Pericol ascuns în coletele din China: Shein și Temu, sub lupa UE pentru produse toxice

O anchetă de amploare desfășurată la nivelul Uniunii Europene a scos la iveală pericole majore asociate produselor comandate de pe platformele chinezești Shein și Temu. Descoperirile au șocat autoritățile europene, inclusiv pe comisarul UE pentru Justiție, Didier Reynders, care a declarat că este „profund îngrijorat" de gradul de pericol reprezentat de aceste articole, aparent inofensive, dar care pot pune în pericol sănătatea consumatorilor.

Operațiunea desfășurată de autoritățile europene a inclus acțiuni de tip „cumpărături sub acoperire", prin care s-au achiziționat zeci de produse de pe cele două platforme, în scopul testării acestora în laboratoare acreditate. Rezultatele preliminare sunt alarmante: suzete nesigure pentru bebeluși, haine contaminate cu substanțe toxice, ochelari de soare care nu oferă protecție împotriva razelor ultraviolete și cosmetice cu potențial de a afecta fertilitatea.

Substanțele identificate — plumb, ftalați și formaldehidă — sunt interzise în spațiul UE tocmai din cauza riscurilor serioase pentru sănătate. Plumbul este neurotoxic, în special pentru copii, ftalații afectează sistemul endocrin, iar formaldehida este un cunoscut cancerigen. Toate acestea se regăsesc în produse ce pot fi achiziționate cu ușurință la doar câteva clicuri distanță, livrate direct din China.

Conform organizațiilor europene de protecție a consumatorilor, peste 80% dintre articolele analizate nu respectă reglementările Uniunii Europene privind siguranța produselor. Și mai grav este faptul că multe dintre aceste produse sunt promovate intens pe rețelele de socializare, prin campanii agresive de marketing, adesea țintind tineri sau părinți atrași de prețurile mici.

În fiecare zi, în Uniunea Europeană ajung peste 12 milioane de colete, majoritatea provenind din China. România urmează același trend ascendent, cu un număr tot mai mare de comenzi efectuate pe aceste platforme. Autoritățile avertizează însă că, în goana după chilipiruri, consumatorii riscă să-și pună sănătatea în pericol.

Comisia Europeană promite măsuri ferme: se analizează noi reglementări care să oblige platformele online să respecte standardele UE, chiar dacă produsele provin din afara spațiului comunitar. În paralel, consumatorii sunt sfătuiți să fie vigilenți și să aleagă cu prudență sursele de unde își achiziționează bunurile.

Investigația este încă în desfășurare, iar rezultatele finale vor fi publicate în curând. Până atunci, mesajul este clar: ceea ce pare ieftin la prima vedere, poate avea un cost uriaș pentru sănătate.

În prima jumătate a anului 2025, Nova Poshta din Republica Moldova a procesat aproximativ 4,6 milioane de colete, dintre care circa 4,2 milioane au fost expediere internaționale – o creștere de aproape șase ori față de aceeași perioadă din 2024. În luna februarie, 88% dintre toate coletele primite proveneau din China, majoritatea reprezentând comenzi plasate pe platforme precum Temu, Shein, Joom și Aliexpress.

Aceste cifre reflectă o tendință clară de creștere a importurilor din Asia, dar și o potențială vulnerabilitate în fața produselor neconforme, subliniind importanța măsurilor de siguranță și control al calității la nivel național.

Cor. VP

Umor pentru sindicaliști deștepți

Nevasta la psihiatru, pentru consultații

– Doctore, soțul meu are grave tulburări psihice. Uneori, ore întregi, îi povestesc câte ceva, ca să constat apoi că el n-a auzit nici un cuvânt.

– Aceasta nu e boală, doamnă, e un dar de la Dumnezeu!

După ce ieși de la un dentist foarte bun, poți cânta și la trompetă

Un pacient, pe scaunul dentistului se plânge de durere și de dinții lui fracturați.

După discuții despre procedurile de restaurare a dinților, pacientul întreabă: „Domnule doctor, trebuie să știu un lucru. O să pot cânta la trompeta după ce îmi repari dinții?"

Doctorul spune:

– Desigur.

Apoi pacientul zice:

– Excelent, înainte nu știam nici o notă măcar!

Când îți ies dinții a doua oară în viață

Două vecine stau la taclale.

– Tu, Marie, de ce urlă Ion al tău în halul acesta?

– Îi ies dinții!

– Cum naiba, că-i trecut bine de 60!

– Și-o înghițit ieri proteza!

Dezlegarea integramei din numărul trecut: C-A-A-CHIPESI-AEOMAT-CROI-NA-LS-CAL-G-T-MIIME-I-BALARIE-URCA-LANA-COT-RN-NETA-CHIRIE-RURALA-ANTI-FAR-MAPA-SIC-O-AR-ILOTI-O-CS-RP-IRA-AN-UC-LENT-ACI-SPATAR-AFLAT-AMANET-MARE.

Cultură

Un parteneriat de suflet: Veteranii mișcării sindicale și Teatrul Național „Mihai Eminescu"

După o activitate îndelungată în domeniul sindical, noi, membrii Asociației Obștești a Veteranilor Mișcării Sindicale din Republica Moldova, dorim să fim mereu conectați la pulsul vieții sociale, economice și culturale din țară. Încercăm să păstrăm viu spiritul participativ și implicarea activă în comunitate, chiar și după încheierea activității profesionale.

În acest context, apreciem profund faptul că, în conformitate cu planul de activitate al Asociației, avem ocazia de a participa la numeroase evenimente și inițiative care ne aduc împreună și ne mențin activi. Una dintre cele mai de suflet colaborări este, fără îndoială, cea cu Teatrul Național „Mihai Eminescu" din Chișinău.

De trei ani, grație deschiderii și generozității conducerii instituției teatrale, membrii noștri au ocazia de a viziona lunar spectacole valoroase, care reflectă identitatea noastră culturală și artistică. Până în prezent, 327 de membri ai Asociației au fost spectatori entuziaști la unele dintre cele mai remarcabile montări teatrale ale scenei naționale, precum:

„Casa Mare" de Ion Druță, regie Alexandru Cozub; „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian, regie Alexandru Cozub; „Grădina de sticlă", după romanul omonim al Tatianei Țibuleac, regie Petru Hadârcă; „Frunze de dor" de Ion Druță, regie Alexandru Cozub; „Chirița în concert la Chișinău", scenariu scris și realizat de Ada Milea, inspirat de piesele lui Vasile Alecsandri și Matei Millo. Și lista ar putea continua...

> *„Această inițiativă nu este doar o activitate recreativă – ea are un impact profund, uman și cultural*

Această inițiativă nu este doar o activitate recreativă – ea are un impact profund, uman și cultural asupra fiecărui participant. Teatrul este, pentru noi, un spațiu al regăsirii de sine, al reconectării la valorile autentice, al emoțiilor care nu se uită. Este și un minunat prilej de a socializa, de a împărtăși impresii, de a simți că facem parte dintr-o comunitate vie.

Exprimăm toată recunoștința noastră conducerii Teatrului Național „Mihai Eminescu", în special, directorului Petru Hadârcă, precum și întregului colectiv artistic. Prin gestul lor, ei ne aduc mai aproape de artă, de frumos, de esența lucrurilor durabile.

Fiecare veteran al muncii rămâne un mesager al competențelor acumulate, al bunelor practici și, nu în ultimul rând, un purtător al istoriei și culturii noastre. Iar cultura – teatrul în special – este limbajul prin care continuăm să transmitem aceste valori noilor generații.

Nina ȚURCAN, vicepreședinte al Asociației Veteranilor Mișcării Sindicale din Republica Moldova

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:
Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef: Ilie LUPAN, tel.: 022266543

Contabil-șef: Elena BUGA

Redactori: Natalia HADÂRCĂ, Galina MUNTEANU, Daniela MORARI

Redactor-traducător: Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor: Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web: Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional: Ilie Lupan; Sergiu Sainciuc; Elizaveta Iurcu; Margareta Strestian; Nadejda Lavric; Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL str. Feredeului 4, mun. Chișinău. Com.: 622

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.